

حر بئیریشکمه حشر یوقنی .... او وقت سنده بارلاق،
بر حیات بر شوق ، فورطه لی بر عرام واردی ، کنیدیکی
برواسرجه میمان مبارزه آیوردک ... شیمدی...
شیمدیسن ، بیاش مارشی ، بئم کنجکلک کوزل
وسیمی تنالی اولان مارطی ، آغلابورسک ..

بلکه سن بر آز استراحت ایچین بو مئزوی قایاوسته
قوتشکر ، لکن بوراده بر نفس استراحت ممکنسی ؟
بوراده اولدیجی ، زهر ناک و آتش کی روحه آقان
اوقی تصنیب ایدن شو اوج کله واردر : « یکیلدم ،
باریشم ، یوربورم »

سیس اشارتیزی اولان بو کله ریزی کورویورمیسک ؟
اوج مارطی چیغم ... اوج ، آزاد ، جور مارطی چیغم ...
اه ، چیغ سن هب اوطورویور و آغلابورسین ؟
تیغین بویله بر این حسرت ، آغلابورسین ؟

بویله آغلامقن ایبه پارچالان ! شو قایدان اوج ،
بو کورولین و قودوروان دکزه آیلده پارچالان ! بیاش
و منی منی بلوق پارچاری شکنده پارچالان ! ... اوزمان
دیرسک که : « پارچا پارچا اولدم ، لکن نسیم اولدم !
بونی یاپ ماطی ! ..

اوزمان تنک حر و آمانلوب و روحک دکزک کوردانی
اوزوره نده آسیر قایر ! ..

یا دکز ، دکز قایار ، جورانه آغلا ، دالغله ریزی
اوزاقره قووالار ... سنک بی فتور عزیمک و ثباتک
قارشینده طاقسز ، بر حشر ایچنده ایکلر ...

ایشه بن بویله بیاش ظریف و بر زمانره قوتلی ،
جور بر مارطی کوردم و اونی طاییم ....
روجه دن مترجی : حسن صدی آیزورف

اوراق وارده

الیوم ازیرسلطانی مکتبی تاریخ دملی شوکت بکل مکتب
نسخه اجتهاده مندرج مقاله شفیدیه می حفته در
عیناً
انضم .

ظن ایله درسه بر یوجوق سه اول استانبوله انشای مواصلت کورده
ضیر آتی ایچتکانه ذات عالی کیزله کوروشدیم ، داهای ایلیک
ملاقه کورده سوز بالناسه آناز علمیه احتیبه تک لزوم ترجمه سنه
انشال ایچمه ، « روح الحجات » ک ترجمه می مناسبتله حفته
ابراز التفات ایتمش و مع مایه ترجمه منور اوقومادی فیکری
سویله مشدی کیز . بوتارک ترجمه می تاما تکانه اولادیقنی و ایلیک
آنی بدی فورمه می آتیجاق سطلی بر نظر تصحیح دن یکدیکی
ایچون - او زمان عریض و عمیق ایضاح ایندیکم بو اسباب دن
ناهی - بو آنی بدی فورمه نکه عیله دار بولدیقنی و ایکنشی
بر طبعه او فورمه لی تکرار جدی بر صورتده تصحیح ایلک
ایندیکی سویله چیغ ، سز یان آفس ایلیک حتی اوقورمه لری
یکدن قبل ایندیرمه می توصیه ایلمشدیکر .

او زماندن بوکونه قدر مرور ایدن مدت انشاده آناز
جدیه اوقوباق قاریبک قدان طبعی حسیله « روح الحجات »
ایکنشی بر طبعه مظهر دکل حتی اویلیک فورمه لیکلکدن طبعه
بخش امکان ایله جاک بر مرتبه بویله نالارغیت اولادی .
مشله بویله اولدیقنی و یوجوق ارقشارلم کی ذات عالی کورده
بوندن روجه معروض خیردار بولدیفکزه خاله اجتهادک صولک
نوروسته ملکه ماذولریندن شوکت اقدی اسنده بر ذاتک
« روح الحجات ترجمه می خطبات » حفته می مقاله می استعرا می
موجب اولدی . بکا نامدیجی آتیجاق رفاقت تحریریه دن متولد بولونان
یک بسط خطاری صرف شخصه اسناد ایدن بو مقاله - حقیقت
و عایت مشایه یک ایی واقف بولدیفکزه ایچون - غزته کورده
جای قبول بولمالی ، یاخود اوراق بر خاشیه ایله حقیقت مشله
تصویر ایلمه لیدی ، بو اثر ذمومک تصحیح ایچون بو مکتوبک
عظم اجتهاده تفریحی زجا ایدر و تقدیم احترامات ایلم اقدم .

ق ۸ - جزایان -

کوپربلی زاده محمد ذؤاد

« مطبعه اجتهاد » عبدالله جودت

اجتهاد

آدوره می :

IDJT IHAD

Constantiople

—♦—

اوجونچی سنه

آدوره می :

اجتهاد اداره خانه می :

شهر امافی قارشینده دائرة

مخبره صدره .

سنه ک آیره بدلی ۱۰ ، نسخی

۲ غر خوشدر .

آیده ایکی دفعه نشر ایدیلیر فی ، اجتماعی ، ادبی ، جموعه

جهان اسلامه دائر

علم اسلامده کی انحطاط عمومی ، « نظر خراش
ارباب دقت اولاجاق درجه جه چوقدن گلشدر . بو انحطاط
مده شک نه وقت توقف ایدجکی کسیرمک قولای دکلد .
صولک ایکی اوج عصر ظرفقده اوتوزی متجاوز حکومت
اسلامیه دن یرتک حکومت قالمادی ، که استقلال و حریت
صورت قطعیه مالک بولونسون : (زنگبار) ، (فاس) ،
(جزائر) ، (تونس) ، (افغان) ، (هندستان) ،
(خیره) ، (بخارا) ، (سرقند) ، (قریم) ، (طاشکند) ،
(مصر) ، ایلح حکومت اسلامیه می بر قاچ دول اوروپا -
یونیک تحت نفوذ و حکمی آتته دوشمشدر ،

(ایران) و (تورکیا) بیله خفی ، جلی ، مادی ،
معنوی قیود آتته درلر . هله آوروپانک حاکمیت سیاسی
و اقتصادیه می زبرنده بولوندیقلری اعتراض نایدیر بی
حقیقتدر . حکومتلر یرر شخصیت کیی نظر اعتباره
آیلدیقلری وقت حکومت اسلامیه علم مدنیتک وصایت
حاکمانه می آتته ، اسیر ، درقید ، محروم آزاده کورونورلر .
دیگر طرفدن سنه می مسلم و غیر مسلم هایلیدن مرکب ملکتلر

نظر تدقیقندن کیریلنج ، اکثریت اعتباریه ، غیر مسلم هایلینک
مخلملر زده معموریت ، بنار زنده انتظام و حکمیت ، مستقر زده
حفظ صحه ، موافقت کورونور ، اسلام مجله ایلده ، بالکس
مکتب ، عدم نظافت ، نولر زده خرابیت ، ستمار زده مانی
عرفان و تدریس دن محرومیت کوزده چاربار . عمومیت اعتباریه
صنعت غیر مسلمده در ، تجارت غیر مسلمده در ، ثروت غیر
مسلمده در ، آوروپالی بر سیاحک دیدیکی کیی علم اسلامده
مزارتقلر مسکون و آبادان ، بدله ایلسز و یران در ،
مسلمانلرک بر سقوط توقف نایدیر اولان بومرض اجتهاد -
عیسی اوکنده اسباب مرضی آراماق طبیی در . انسان
وهله اولاده مادام که هانکی عرقده اولورسه اولسون دین
اسلام ایله متدین اولانلر . غیر مترقی ، جاهل ، متعصب ،
فقیر ، اراده سز ، عتایسز ، همنسزدر ، بو خالده بو مرض
اجتماعی ، عرق و جنبه و یاخود اقلیمه ، محیط جغرافیایی به
مربوط دکلد . سبب و مصدر مرض دین اسلامیت در
و مسلمانلق مانع ترقی در ، هم مسلمان همده تمدن اولماق
غیر ممکندر « حکمی و یرر فقط مسئله تمیق اولونجه
بو حکمک خطا آلود اولدیجی آکلشایر : یر دین که
« ایس لانسان الاماسی »

یعنی انسان ایچین ماسیستندن باشقا استادکه بوقدر [*] دیر سالکیریک تئیل، عاطل فی ارادة باشمالرینه ناسل امکان منطقی بولونایلیر؛ بیر دین که
«اطلوا العلم من الهدی الی اللحد،
اطلوا العلم ولو بالصین،
الحکمة شاة المؤمن ایفا وجدها التقها»

یعنی «بشکن مزاره قادر، تحصیل علوم وفنون این علوم وفنون چنده بیه اولسه تحصیل ایچین چینه قادر ایت، حکمت مؤمنک غائب اولمش مالیدر زنده بولورسه آیره» دیر سالکیریک «آدم سن ده» شمدی یاشم اوتوزی تجاویز ایتدی، تحصیل علم ایتک زمانم کجدی، دیسه دیرک جهل و خسران ایچنده قالیله، محقری وارددر؛ یاخود قصبه مزده مکمل مکتب یوق، مدرسه یوق، ولایت مرکزینه یاخود استانبوله و یاخود آوروپاه، آمریقایه قادر کیم کیدجک دیمه، یاخود برع معنی، بیر اختراع ناهنی قرنک سوزی، قرنک ایجاد دیسه دیرک استخفاف ورد ایچیه ناسل جرأتلی اولایلیر؛ بیر دین که

«من تعلم لسان قوم آمن من مکرمه»
یعنی «بیر قومک لسانی اوکرن او قومک مکرندن امین اولور» دیر، سالکیریک «کیم که او قور قالدی کیدر دینک یاریسی» هنایق دینله دولایارق لسان اوکرنکدن استغنا کورتمسی ناسل معقول اولور؛

«طلب العلم قریضه علی کل مع و مسلمة»

[*] بویا منظومه، بیوتن اون سکرت اولشوسورته ایضاح و تفسیر ایدیشدی؛

بولاق ایستیک مقلد نرها،
بی حقیقتد، بونا اول آتنا؛
کیسون امدده ایچ انتظار
درکده سن ایله تدبیر دوا؛
«بیس لالسان لا ماسی»

ج ۰ ۰

یعنی «تحصیل علم و عرفان ازلک و فادین هر مهل اولور دینه فرضدر» دیر و طلب علمک امر و جوسنده اوککلری قادرلردن قطعاً تفریق ایچر بوله بیر دین تنور فرمالک سالکیریک کچین لیک قز جوجقلری حقیقه «آدم سن ده» قزیر ایچین علوم وفنون تحصیلنه نازوم واره؛ نماز سوره لر ی اوکرنسینلریشر کچی «هزبان اندر هزبان تکرار ایدرهک و صدر اسلامده بیتمش شاعرلری، ادیبه لری، فاضله لری و حتی جنکولورلی بیلییه دیرک امهات مسلمینی جهل و غفلت ایچنده، ارفاق کچی برجات متفقینی ارتکاب اتمک جرأتلری زنده اولایلیر؛ [*]

بیر دین که

«الکاسب حیب الله»

یعنی «کسب و تجارتله مشغول اولان کیمسه للهک سول کچیسی دیر» دیر بوله بیر دین ترقی خواهک سالکیریک نه [*] «هارون الرشید» که دومیسه (زییده) که بیر ادیبه غاله ایدی، مصرکی کندی طرفندن تسویه ایدیک او زره (مکک) تک (عین الزییده) اسیمله ایوم مشهور صوملی اساله ایتدیردی بوناقول طرفندن تحریب اولوتان (سکندریه) شهر ی یکیدن یابیدردی، (بوران) خام، که ملکه (زییده) تک کلینی (ماممود) که زور جسی ایدی ذکا و عرفانیه تاملایدی، (بناد) ده قادیلره مخصوص مکتباز وخته خاتلر یابیدر میسدی.

(سکینه بنت حسین) که حقیقه بیتمیسی دیر، بیر خرافه علم و فضائل ایدی، سالوتنده زمانک (فرزدق) (و جریر) کچی مشا هیری اجام ذات عصمت و عرفانندن استغنه ایدیردی (شبهه الکتابه) که آلتنجی عصر هجرده یاشایورلردی، ادبیات تاریخ، بلاغت اولور دینه قونراسلر ویریدی و بیر چوق علیایه اجازت ویرمشدر.

خلیفه منصوره کوشیمه زاده لری خاتلر زره کیشیرک (بیزانس) عیارلرینه کیشیلورد، (رشید) و (مامون) زمانلر ده خام اشدیلر علما ایله مباحثاده بولونورلردی، الخ الخ . مسلم محمد ذعی اشدی تک (مشاهیر النساء) سنده تفصیلات وادعایری مؤید اتمال ووثاقی چوقدر. توفیق کتکت «تیزلرینی اوقوتقایان ملت اوغولری منوی اوکوزلکه حکوم ایشی دیکدر» خسرانه آتلاسین؛ «دیپورا» شایان حرمت و محبه، شاعر مزنه دوغرو و دوغرونی نه کوزل سولیدور؛

ج ۰ ۰

یوزله مجارته نظر استخفاف ایله باقایلیر؟
بیر دین که

الفقر سواد الوجه فی الدارین،
کاذب لفرق أن یكون کفراً

یعنی «فقرک دنیاده اوخزنده بوز قارسی دیر» و «آز قالدی که فقرک کفر» [*] اولسون، دیر، بوله بیر دین اهلک ثروت و سامانی استخفاف ایدرهک و انندم مسلمان ایچین حطام دنیایک نه اهمیتی وارددر. دنیا ذاتاً کافره حجت مؤمنه زنداندر، همه ده بزم بیغیر مز دکلیدر، که

«الفقر فخری = فقرک بتمه دار افتخار مدر»

بیورمشدر. دیمه صاحب لاما مایه نه حقاری وارددر؟ بوله صاحب چاری سولیلر بیر مجارمه: بیر انسان قالدسه «بسی غافل؛ دنیاده سنک کچی مؤمن کچین و حقیقته کافر بی دین اولان سرسمله حقیقه چینمدر، زنداندر!

اعمل لدنیاک کأنک تمییش ابدأ
واعمل لاخرتک کأنک عوت غداً

یعنی دنیا ک ایچین هیچ اولمه کچسین کچی چالیش، آخرتک ایچین ده یارین اولمه کچسین کچی عملده بولون یعنی عدل ایدینک دوچار عتایی اولایق افعال فایده دن احتراز کچی. دین بیر دین اسلام و «تأثیر نخل» یعنی ازلک و دیشی خورما اغاجلرینک غبار طلع لری از دوام ایتدیره دیرک خورما اغاجلری محصولدار قیلماق امر نده کی عدم اطلاعنی باکمال تواضع اعتراف و اشجار و نباتاتک بو سربینه واقف اولانلری تحسین و تقدیر ایدرهک:

«و اتم اعلم بامور دنیاکم»

«یعنی دوغروسو سز امور دنیاده بدنن دها زباده [*] کفر لنه اورتک، ستر ایتک دیکدر بوعدای دایه لرینی طوبی اناه اوردینک ایچین کچی «کافر و عمله کفر و بیتمشدر» راه حقدن صابیلره کافر دیمه سی حقیقی «ستر ایتکلردن دیر» اخای حقیقت و ستر حقیقت نظر اسلامده اوقدار مکروه و مستکره بیر معصیت عدالوتلرینده که کفر کلسنه اشع معاصینی افاده ایدن برفوت و شدت معنی ابلال ایدیشدر،

ج ۰ ۰

عالمکدر» بوران بیغمه بیغمه دین اسلام کیدر؛ حضرت بیغمه [ص . خ] ک

الفقر فخری [*]

بیورمش اولمانه کنجده، «بسی غافل دقت ایتسهک آ «الفقری فخری» بیورلیور «الفقر فخرانی» بیورلک یور. فقر او از کی نفوس ایچین مدار فخر اولایلیر. چونکه او، کشور مغویات حکمداری دیر. فقر، اوند برهان سخا و کرمدر، نتیجه انعام و احساندر. ذواللی سن، فقرک سنده، تئیل لیک تشبث شخصی دن عزیم وارادت دن محرومیتک دلیل حزن انکزیدر. دیسه بوقاچر مؤمن تا نه جواب ویره بیلیر؟

بیورلده مثالله برقاچ بوز صحنه ک بیر کتاب وجوده کتیرمک ممکندر. فقط مقصد اظهار فضل و عرفان دکل ایقاپ اهل ایمان دیر.

حر ادیش لرده تصدیق ایتمه کدرلر، که بو دورلو احکام نتیجه ک مبلنی اولان بیر دین، سالکیریک سبب انحطاط و خسرانی اولایلرکدن اوزاقدر.

بز علم اسلامک مبتلا اولدینی مرض انحطاطک اسبابی تشخیصی، انذارنی ستر لجه تحری و ملاحظه دن سوکوره باشلیجه اسباب مرض اولاراق شورلی بولدوق:

- ۱ — استبداد حکمداران اسلام
- ۲ — غفلت و یا مامشات علمای دین
- ۳ — مستوریت نسواک الابدنی صورت غریبه غیر مشروعه.
- ۴ — عقیده قدرک فهم غلطی.

علم اسلامک تکامل فکرینسه کلوخیم ضره بی حکمداران اسلامدن (سلطان محمود غزنوی) و ورمشدر.

[*] بو حدیثک بیلیر، صحتی مشکوکدر. (جامع الصغیر) ده بوقدر (جامع) ک ۶۷۶ نجی صحنه سنده فقر آرن... الخ حدیثله بونی تعقیب ایند دیکر بیر این حدیث جمله مشکوک الصحادرله رأی علما بو مرکزده دیر. «قرنک» ک تواضع عدم انانیت دینک اولدینده باشقاچه جای ملاحظه دیر.

ج ۰ ۰

یعنی انسان ایچین ماسیندن باشقا استادکاه بوقدر [۰]
دیر سالکریک تیل؛ عاقل فی ارادة باشمالیه ناصل
امکان منطقی بولولایلیر؛ بیر دین که

«اطلبوا العلم من المهد الی الحدید،

اطلبوا العلم ولو بالین»

الحکمة شاة المؤمن ایفا وجدما التقها»

یعنی «بیشکن مراره قادر، تحصیل علوم وقنون
ایت، علوم وقنون چنده بیه اوله تحصیل ایچین چینه
قادر کیت-حکمت مؤمنک غائب اولمش مالیدر زنده بولورسه
آلیر» دیر سالکریک «آدم سده» شمدی یانم اوتوزی

تجاوز ایتدی، تحصیل علم ایتک زمان کیدی» دیر
جهل و خسران ایتمده قالیه، نهضتلی وارددر؛ یاخود
قبضه مزده مکمل مکتب یوق، مدرسه یوق، ولایت مرکزینه
یاخود استابوله یاخود آروویه، آمورقایه قادر کیم
کیدیجک دینه، یاخود بیرعل مفیدی، بیر اختراع ناهی
قرنک سوزی، قرنک ایجادی دیر، استخفاف ورد

ایتمه ناصل جرأتلی اولایلیر؛ بیر دین که
«من تعلم لسان قوم آمن من مکرم»

یعنی «بیر قومک لسانی اوکرن او قومک مکردن امین
اولور» دیر، سالکریک «کیم که او قور قادیسی کیدر دینک
یاریسی» حذیاتی دیلمه دولایارق لسان اوکرنکدن استغنا
کوسترمسی ناصل معقول اولور؟

«طلب العلم قریضه علی کل مع ومسلمه»

[۰] بویایه منظم، بوندن اون سکیزت اولشوصورته
ایضاح و تفسیر ایدیشدی:

یوق ایستیک ملتک نرها،
بیر خیفتر، بوتا اول آتنا؛
کیم سدن امدده ایتمه انتظار
دردک سن ایله تمیر دوا؛
«بیس لالسان لا ماسی»

ج . ع .

یعنی «تحصیل علم و عرفان ارنک و فادین هر مسل اوزره دینه
فرضدر» دیر، و طلب علمک امر وجوبنده ارنک کفری
قادرندن قطعاً تقریق ایتم بولمه بیر دین تنور فرمانک
سالکری کینن لک قرچوقفرلی حقیقده «آدم سن سده»،
قرنک ایچین علوم وقنون تحصیلنه نازوم وار؛ ناز سوده لرلی
اوکرنسینریشیر کیه «میزان اندر هزائی تکرار ایدرک و
صدر اسلامده بیشتن شاعر لرلی، ادیب لرلی، فاضل لرلی
و حتی چنکاولرلی بیلیم لک امهات مسلمینی جهل
وغفلت ایتمده براقاق کچی رجعات متفسخ فی ارتکاب اثمک
جرأتلی زنده اولایلیر؟ [۰]

بیر دین که

«الکاسب حیب الله»

یعنی «کسب و تجارتنه مشغول اولان کیمسه اللهک سول-
کلیسی در» دیر بولمه بیر دین ترقی خواهک سالکری نه

[۰] «مارون الرشید»ک زوجیه (زینده) که بیر ایدی غایله
ایدی، صرف کندی طرفندن تسویه ایدیک اوزره (مکه) تک
(عین الرشید) اسیمله ایوم مشهور صوفی اساله ایتدیردی بوناق
طرفدن تحریب اولونان (سکنریه) شهرلی کیدن یا بیدردی،
(بوران) خام، که ملکه (زینده) تک کلینی (مامور) ک زور
سی ایدی ذکا و عرفانله تازایدی، (بناداده) قدریمه مخصوص
مکتبلر و خسته خانه لر یا بیدیرمیدی .

(سکینه بنت حسین) که حقیقه بیغمیری در، بیر عارفه علم
وقیات ایدی، سالورنده زمانک (رفزدق) (و جریر) کچی مشر
هری اجتهاد ذات عصمت و عرفانندن استغانه ایدرزدی .
(شهبه الکلبه) که آلتینی عصر هجرده یا شاپور لردی، ادبیات
تاریخ، بلاغت اوزره دینه قوتنر اسلر ویزردی و بیر چوق علمایه
اجازت ویرمشدر .

خلیفه منصورک مشیره زاده لرلی خانلق زره کینه درک
(یزانس) عیاره لرینه کیشملدر، (رشید) (و مأمون) زمانلر زنده
خام ائندی لر علما ایله مباحثاده بولور لردی، الخ الخ . مسلم
محمد ذهی ائندی تک (مشاهیر النساء) سده تفصیلات و اطاسری
مؤید امثال و نوائی چوقدر، توفیق نکرت «تیزلرلی اوقوتانان
ملت اوغلرلی منوی اوکوزلکه حکوم ایتمش دیکدر» خسراننه
آقلاسیندا «دیپور» شایان حرمت و محبت، شاعر مزنه دوغرو
دو غرونی نه کوزل سولیدور!

ج . ع .

بوزله نجراره نظر استخفاف ایله باقایلیر؟
بیر دین که

الفقر سواد الوجه فی الدارین،

کادالفقر أن یکون کفرأ

یعنی «فقیرلک دنیاده و آخرتده بوز قارمی در» و «آز
قالدی که فقیرلک کفر [۰] اولسون» دیر،

بولمه بیر دین اهلک ثروت و سامانی استحقاق ایدرک» اقدم
مسلمان ایچین حطام دنیانک نه اهمیتی وارددر . دنیا ذاتاً
کافره جنت مؤمنه زنداندر، همه دزم بیغمیر من
دکایدر، که

«الفقر فخری = فقیرلک بیه مدار افتخار مدره»

بیرورمشدر . دینه صاحبسالامایه نه حقلری وارددر؛
بولمه صاحبجاری سولیمین بیر یچاره؛ بیر انسان قالمده
«بسی غافل! دنیاده سنک کی مؤمن کینن و حقیقده کافر
فی دین اولان سرسملره حقیقه چهنمدر، زنداندر!

اعمل لدنیانک کأنک آمیش ابدأ

واعمل لا آخرتک کأنک موت غمأ

یعنی دنیانک ایچین هیچ اولمه کسین کچی چالیش،
آخرتک ایچین ده بارین اوله کسین کچی عملده بولون یعنی
هدل ایدینک و دوجار عتائی اولاجاق افعال فاسده دن
احتراز یتم . دین بیر دین اسلام و «تأیر نخل»
یعنی ارنک و دیشی خورما آناچار نیک قیبارطلرلی ازدواج
ایتدیردک خورما آناچار نیک محمولدار قیلماق امر نده کی

عدم اطلاعی باکال تواضع اعتراف و اشجار و نباتانک بو
سرینه واقف اولانلری محسین و تقدیر ایدرک؛
«و اتم اعلم بامور دنیانک»

« یعنی دوغروسی سز امور دنیاده بندن دهاها زیاده
[۰] کفر لفة اورتیک، ستر ایتک دیکدر بوغدی دابه
لرلی طوبیراته اورنیک ایچین کچی «کافر و عمله» کفر دیلیمشدر .
راه حقدن صابانلره کافر دعاسی حقیقی «ستر اعملدند»
اخفای حقیقت ستر حقیقت نظر اسلامده اوقدار مکروه و مستکره
بیر معصیت عدالورمشدر که کفر کلمه ستنه اشنع معاصی فی افاده مابدن
بیروقت و شدت معنی الباس ایدیلشدر .

ج . ع .

عالمکزه بیوران بیغمیر بیغمیر دین اسلام دکیدر؟ حضرت
بیغمیر (ص . ع . ک

الفقر فخری [۰]

بیرورمش اولمسته کلمجه، «بسی غافل دقت ایشک آ
«الفقری فخری» بیورولور «الفقر فخراتی» بیورولا.
بور . فقر او ازکی نفوس ایچین مدار فخر اولایلیر،
چونکه او، کشور منویات حکمداری در . فقر، اوند
برهان سخا و کرمدر . نتیجه انعام و احساندر، زواللی
سن، فقیرلک سنده تئبل لک تئبت شخصی دن، عنمو واردات دن
عجرومیتک دلیل حزن انکیزدیر . «دیسبه بوقاجر مؤمن
تا نه جواب ویره بیلیر؟

ببولده مثاللره براقاج بوزصفحه لک بیرکتاب وجوده
کیرتمک ممکندر . فقط مقصد الطهار فضل و عرفان دکل
ایقراط اهل ایماندر .

حر اندیش لرده تصدیق ایتکده درل، که بو دورلو
احکام منجیه ک مبلنی اولان بیر دین، سالکریک سبب
اغطاط و خسرانی اولایلیمک دن اوزاقدر .

بز عالم اسلامک مبتلا اولدینی مرض اغطاطک اسبابی
تشخیصی، اندازینی سنلرجه نجرلی و ملاحظه دن سوکره
باشلیجه اسباب مرض اولاراق سونلری بولدوق:

- ۱ — استبداد حکمداران اسلام
- ۲ — غفلت ویا مامشات علمای دین
- ۳ — مستوریت نسوانک الدینی صوت غریبه غیر مشروعه .
- ۴ — عقیده قدرک فهم غلطی .

عالم اسلامک تکامل فکرینه ک اوخرم خربه فی حکمداران
اسلامدن (سلطان محمود غزنوی) وورمشدر .

[۰] بو حدیثک بیلیر، حتی مشکو در، (جامع الصغیر) ده
بوقدر (جامع) ک ۶۷ نجھی صحیفه سنده فقر آزی... الخ حدیثله
بوق نقیب ایدن دیکر بیر ایکی حدیث جمله مشکوک الصحه درلر
رأی علما بو سرکردهدر . «فکر» ک تواضع، عدم التأمیت
دیک اولدینی ده باشقابه جای ملاحظه در .

ج . ع .

یره اکیلن تحمک نشو و نما بولای قدر اولونامشدر .
مقدر اولان شرايط لازمه زرعیه حائر و جامع برطوره
آسلا ن تحمک قضا دار اولایمیدر . ترغافل مسلمانلر بر
ملکک غائب ایدرز تسلیسی چار چابوق بولوروز . قدر
بوکه ایمن ! قسم بوکه ایمن ! دروز بوتلی مکانه
اولدنی قادارده کفر انکیزدر . ذرا قرآن
ان الارض ربها عبادی الصالحون

یعنی «ارض صالحیتی واستمدادی اولان قولرملک
لک مورویدره بیوروز . بزها دون (بوسه هر سبک) می
قالب ایک بو شیاع مقدر دکدی مقدر اولان قوتسز ،
غیرتسز ، اتحادسز ، عرفانسز ملکک ملکتکترنی غائب
اچملری بو ملکتککرتوجاهو اساس ملک اولان استاده
ایدرک تأمین متوجات و عمرانه الصالحون اولان عبادالهلک
الربیکیمی می .» [ ] اگر قدره بعض لریک و ریدیکری
معانی متضمن اولهیدی جنت وجهت برده موسسه نامجل
اولمازی ایدی : اگر یم صلاح و قوی اوزره یاشامام
مقدر ایسه «القدر لا یغیر» اولدیندن یم صلاح و قوی
خارجنه جقمقام مجال اولور . حال صلاح و قوام شایان
مکافات اولماز . چونکه بن جنازجه یقلمای غیر ممکن اولان
برداره ایچنده بولونم . بیسته حتم اولماز . العکس اگر
بن محصیت کار ایسه مصیبتکارلیق یم تقدیر مدرمتی اولامام
تقدیر ازلنی بوزام . بوحالده یم عقیاده اهل دوزخ ایچنه
قایلیم موافق عبداللہی اولماز .

کورولور . که «قدر» شیمدی به قادر بعض غافلر
طرقدن ویریلن معنای ویرمک لغوی ذنبویه و مدنیه من
اوزده بیه تأثیرمضر اجر ایتمکدن باشقا «عدالت مطلقه»
قادیمی بر اعتناق و عصیان تکمیل ایدر .

فیلسوف ناماز :

«قی دنیا دیورسکز اصل غی سزکز .
او یک نازی بیگنیزدر مرد اولماک حقیدر»
دیورکه بیخالیام الیور .

۰۰۰

اعصاب اسلامی دوجار فلج ایدن بو سورته جهان
فیضا فیض ترقی و تکامله اوزاق برافان - ازجهله - قدره
ده و باهض عقائد دینییه ویریلن یا کاش مغانرور . حالبوکه
مسلمانلق ترقی دیمکده اتحاد دیمکدر ، قوللیک دیمکدر ،
حایت ضعفا دیمکدر .

قادر اولم مسلمانلق الکتزوصوم و صلوات ایله ، اسباب
اسلامیه ایله تسمیه اولونماقا اولوب یشمز . بولور اسلامیت لک
آیین و اشکال ظاهر یسیدر ، بولری ، هیچ مسلمان اولمایان
کیسه بایلیر . مسلمانلق - بولری اجرا ایله برابر -
انسانلق دیمکدر . مسلمان اولماق ، رحیم اولماق - عندالاقضا -
شیدد اولایلمکدر .

«اشداء علی الکفار رجاء ینهم»

آیتده بو خصیصه اسلامیه اشارت و حتی قطعی دلالت
و بیله وارد . : مظلوم و معصوم اولانلر حقده رحیم ..
متعرض غائب اولانلره قارشی شدیدالعامله اولماقدیر ، که
اسلامیتدر .

مسلمانلق : علم ، فاضل ، ذی ثروت ، ذی شوکت ،
ذی همت اولماق ویا اولمایه حصر حیات ایچکدر .

بزجاهاز . قیروز ، قوتسوز ، همتسوز ، غافل ، دعوی
اسلامیتده ایسه اصحاب کرامی کیوروز ، زنی ایفاظلیمین
کمال صمیمتله زه نصیحت ویرنلی تکفیر ایدیروروز .
«وشوتمه بوروز» که «الدين النصیحه» بیوران زیم مؤسس
دینیزدر .

یک چوق ضایع اینتلک فقط جسارت و امیدمزی
ابلا غائب ایچیم : بزده قالان هنوز چوقدر . صلوات کچی
هم مسلم و مسلمیه فرض اولان تحصیل علم وضعتهمسارعت
ایدیم . دیگر اهل کتابدن نمدن کیری قالیوروز : جله
«ادالهلک الاهی اولان الله

«ادعونی استجب لکم»

اندکترهده غزته جیلکک صورت تکامل

آوردولماکنی بو تون کره ازشک جولانکام انکار
اولان انکیز مطبوعاتی بوکوکسی درجه تکامله پاک قولای
قولای واصل اوله ماشدر . هر بدن زیاده انکیز دره غزته جیلک
برچوق منکلات حتی موافق شدیدیه اوغرامش ایکنرینده
شوخارق الماده اولان حریت مطبوعاته نائل اولمدر . معنایه
انکیز مطبوعاتی ایجاب ایدن اولهرق هر شی کچی مطبوعاتدهده
ترقی غایت بطی فقط غایت مکمل اولمدر . انکیز غزته -
جیلکک کچرمش اولدنی ادوار تکاملک ابتدای خلی
اسکیدر .

ایلک غزته (ذی قاریت) باخود (ویکی نیوز فرام
فاره ن یاتقی) نامندهکی غزته درکه ۱۶۶۱ تاریخی حاویدر .
بو غزته فاصله لره کبری سه قدر سورمدر . ۱۶۶۳ ده
اوزمان پارلامنتولک ویردیکر قرارده هیچ کیسه حکومدن
مساعده آلمان مطبوع اولهرق بر کتاب باخود حوادث
نشر ایدهمیه جکی . ایکنجی شارل زماننده بانکر مساعدهلی
ایکی غزته جقمقده ایدی : (حوادث میعوان) (مرکوکو
ریوس بولیکوس) که بولورکده ناملری آره صره دکشمکه
ایدی . حالبوکه هر ضلعه بشقه غزته لره آرا صره بو
قرارخلافه اولهرق میدان انتشار بولماقد ایدیلر . حکومتک
بو قرائنی عدم اصفا همتیه بون اسنده بر مطبعه جی
۱۶۶۳ ده دار آغاچه چکمش ایدی . ۱۶۶۲ ده (لودون
غازت) رسمی اولهرق میدان انتشاره جقدی واوزماندن -
بری ده آلان نشر اولونماقددر . بو غزته زیم تقویم وقایع
کیدر . ایکنجی جیمسک خدمتدن صوره غزته لره سریرا
تکثر ایتملاردر . ۱۷۰۴ ده (ده فورس دویو) جقمشدر .
برسه جیمکده هفتده اوج دفعه طبع اولومش وطون دینی
مسک و اسلوب ایله اسلافه قدم ایتمدر . بو تاریخندن ایکی
سنه اول بوی اولقی اوزره (دعلی قاریت) نامیلر بو غزته

عبدالله جوردت

یعنی «ایستیکمز دربروم» : سی ایدن نمره سعیدی
«تکلف ایدر دیور» : ایستیمته مطلوبی بردهوی و عد
ایدیرور .

ان الله لا یخلف الیمعاد

یعنی «الله وعدنده خلف ایچمز» : دیهرلک قولنی نیایدده
ایدیرور .

جهالت ، فساد ، اخلاق ، ضف و نفاق ؛ فقر و مسکت
آصباحه لانه ایله برجمیتک برملک بقاسندهکی امکسنزلنی
اربع ، مدهش خرابیت لوجه لرنده کوسترمشدر حاکمیت
سقیقه فضیلت و عرفانه مالکیتدهدر . فضیلت و عرفان کافه
اسباب شوکت و ترقی احضار و تأمین ایدر ، کوزلریزی
آچام ! بزده مسلمانلک انحاق ظواهری اعتباری قالمشدر .
اقفال فاضله و ادراک متوره مظهر نورحتی اولام اولدیممزی
آثار ایله کوسترمه ، ادعای فضیلت دکل اجرای فضیلت
ادلم :

عرفانزله جیلکک راه نمویه مشعل
و جدامیزدن اللق فرمان کردکاری .

دیبه بیلهرک کیمه نجات اولان بر مدیث و حاکمیت
سالمیه صاحب اولام . حاکمیت سالمه نیک ایلک قدمه سی نفس
اوزره رینه حاکم اولماقدیر . ایکنجی قدمه آثار و معاملات
فاضلانیه و خیرکار ایله جلب قلوب ایدرک قلوب اوزدرینه
حاکم اولماقدیر . بو ایکی حاکمیت تأمین ایدیلکدن صوره
بر ملت ایچمین حاکمیت تأمین ایدیلش هم ده اوزنده
هیچ بر محکوم بولونماق سزین حاکمیت تأمین ایدیلش
دیمکدر . نجات و بقامت آنحاق بو صورته ممکن اولور
یوقسه تمدن ، مترقی ، صنایکار ، شدیدالزم صاحب فضیلت
و عرفان اولان دیگر عبادالله بر مدت اوشاقلق ایتدیکدن
صوره منقرض و نابود اولماق بزم ایچمین مقدر اولماقددر
و السلاطی علی من اتبع الهدی .

چیشن ایسه عتقانی صرف اجتی غز نلریک قویله ندن عبارت قالمشدر . ۱۷۰۹ ده لو ندرده اون سکر غز نه انتشار ایدیلوردی . بولرلا ایغنده (ذی سکتور) الان منتشر ددر . وعصره غز نلر غایت مقدر ذوات ادارت سکریش دی اوصاف تیزیمی شده مقد و زهر آلود اولقی ایدی . ایته بوسیدن ۱۷۱۴ ده مطبوعات وکلای اوزره زمام کشمنه اوغرامشدر . تمیل لسانه خدمت ایتمک اوزره غز نلره بول الصافی احداث ایدلشدر . هر غز نه یگری باره قی پول و هر اعلاندن ده بر شیلین رسم آکورد ایدی . بونک نتیجه طبیعی اولاراق بر جوق اوقاق غز نلر سوشدر . اوزمانلرده مجلس مبعوثانک مذاکراته تفریض یاتخود مبعوثانک کنده یته داور برناخوش کیمیک یازماق بیوک بیوک جزا رسب اولایلوردی . ۱۷۱۲ ده ویکس ، چقارمبئی (توت برتون) اسمنده ک غز نلره اولدرجه شدت لسان استعمال ایدی . که اعضای بولندیق یازلا متودن مکرر اطرحد حبس و جزای قندی به دو چارخی حقوق مدتیغه اسقاط ایدلیک حالده بیه ایطالیا و فرانسه ده غربت قهرینه قاتلوتب تکرار لورده بعودتله بیکدن پارلمنتواعة القه نص ایدلی . فقط بیه چقاریلدی ایسه اون سنه قدر مطبوعاتک سیرتیمی اوغورنده اوغرامشدر قن صوکره کنده یی مظفر و موثق اولدرق میدانه چیتدی . ۱۷۷۶ دن صوکره غز نلر علینده ی تفتیات یته شدت پیدا ایتش ایدی . اوقاق مهانه ایلره هر دلو اوقاق جزالره جاردیریلور ایدی . ۱۷۹۷ ده بولرسی غز نه ایچون آتیش بارده چقارنش ایدی . ۱۷۸۹ ده اعلان ویرکیسی اون بن غر و شه قیر لاش ایدی . ۱۸۰۴ ده بول رسمی ایتش پاریسه و اعلان ویرکیسی بگری . بر غر و شه قدر بولکلش ایدی .

۱۸۱۵ ده بول رسمی ایچی غر و شه چیشن ایدیکه غز نلره طرح ایدین ویرکیلک بولکلک درجمیدر .

تایمس ۱۷۸۸ ده تأسس ایتشدر . تایمسک اوزمان رقیبی (موریتخ قویوقل) اسمنده ک غز نه ایلبار لانتومندا کراتی نقل ایتدیکن طولانی محرمی (بردی) و تایمسک صاحبی والزر

جزای قندی به محکوم و حبسه اقا ایدلشدر . آغیر بول ویرکیسندن غز نه اوج بچی غر و شه ن آتاشی صاتیلاما بوردی . او زمانکی غز نلرده ک اخلاق شیمدیگیله قیاس قبول ایتز درجهده ایدی . غز نلر انصافه منایر بر سورنده دم قوق و حتی شمنده بک ایلرو کیشلوردی . بوعادت قیجهدن لسانلری کاملاً تجرید ایتدیگری زمان اون قوقونجی عصر خیلین خلی به ایلرولشمش ایدی . ۱۸۰۸ ده تأسس ایدن (ذی اکثرایته) بر لسان تجدد ایله میدانه کلش ایسهده اوزمان حکومت مأمور لریک غز نلره قارشو اولان حیاتی یننده تظاهر ایتشدی . بر غز نلک صاحبی (هانته) بر نسخه سده : اختلالدن بری بوتون حکمدار لرا ایغنده اوچتی جورلک خلقی ک زاده حظوظ عامی جلب ایددیچکدر ، دیمی علینده اقامه دعویله کافی کیشدر ؛ مع مایفه او صرده ایچی سنه طرفده قرق ایچی دفعه غز نه بیلر علینه اتهامات وجزا ترتیب ایدلشدر .

قرالجه و یقتوربانک سلطتی ابتدا ایدنجیه ، بوکی ذم و قدح دعور لریکده ارقمی آلتشدر . محاکمک بولیس داؤره لریک راولور لری نشر ایتمک کی بر حق حکومتدن غز نلره کیشدر .

۱۸۲۰ نارنجده (بورمنس غاردیان) غز نه یی هته لقی اولدرق ایلمک دفعه انتشاره جبارت ایتش فقط بونک ایچون صاحبی عبیه کیشدر . غز نلرک بول و اعلان ویرکیسی تأثیر ازمان ایله ، آزاله آزاله نهایت ۱۸۶۱ ده غز نلر اوزرنده کی بولوک بوستون قالمشدر . بونکه غز نلرک عددی هر طرفده سیرماً تکثر ایتش ایسه ده نسخهلری تزیید ایچون مشکلات میخالیکنه ک موجودتی و وسائط نقلیه تک تقصاتی ایچی باشلوجه غز نلری کثرتله نشره امکان بولونوردی ، تاینس الی بیک نسخه ایلدیگر رفقانی کیوردی . تایمسک صاحبی والزر طرفدن بخارما ک سنک مطبعه به تطبیق و شومنورفک ایلجادی ایله توزیعانک

قوبلا یاشمی سا به سنده بوسی نشریات بوز بیک نسخه به چیشن ایدی . تلفرافک کشف و ایلجادی غز نلرک درجه تکمله فوق العاده واردیم ایتشدر . هر طرفده حوادث شرکتلری تشکل ایتدیکی کی بر طرفه ننده مطبعه ما کنه لرنده کی ترقی و حرفاتی ترتیب ایچون ایلجاد ایدین آبروجه ما کنه لرک یاردمیه بو کوئکی کونده بوسی بشوز بیک و دهها زیاده چیقارمق بر امر واقع اولشدر . بونک اوزرینه غز نلرک برقات داها آرتدیرمق ایچون قیاتی اون باره ایتدیمرک اوزره ابتدا (ذی نفو) اقشاملاری چیقمق اوزره انتشار ایتش ایسهده ایلمک اولتی و بوبوک صباح غز نه یی اولتی اوزره ۱۸۹۶ ده دهللی میل میدانه چیقمشدر . (دهلی غرافیق یعنی مصور بوسی) تک انتشار ایله بوتون بوسی غز نلرده مهم وقوعات رسم لره کوستر لیکه باشلاشدر .

شمدی هر طرفدن هجوم ایدن قوعات اردولرینه قارشو غز نلرک نسبتاً محدود اولان محیفه لرنده بروله بیلیمک ایچون بر غز نلرک اداره خانه یی مختلف شعبه لره تقسیم اولمشدر . مثلاً غز نلرک روحی حیاتی مباحثه سنده اولان اعلانات ایچون هیئت تحریریه دن تماماً آیری رشمه وارددر . اخبار ایچون ولایتلرده خصوصی خابارک برنی کوندن کونه خصوصی آجتهار لرو قلمده در . پوسته اداره سنده خابارات ایچون خصوصی اولدرق غز نلره تزییل اجورات ایدلشدر . هر مقدر بعض بوبوک غز نلرک الان پارلمنتو مذا کراتی ایچون خصوصی خاباری وارسهده حوادث آجتهار لری بونلرک برینه قائم اولنه باشلاشمشدر . بر جوق بوبوک غز نلرک بوتون دنیا تک مهم یاتخلرنده خاباری و بیضیلریک مثلاً (تاینس) ک پارسه خصوصی بر قابولوسی وارددر . جنوبی آفریقاً محاربه یی اشناسده بر جوق غز نلرک بخاباری موجود ایسهده ایدی حوادث ایچون

ایدیلان دهشتلی مصر فک آتندن ختیغیه قور تلک ایچون غز نلرکومه کومه اولدرق . مصرفه و حوادات اشتراک ایتلشدر . بودجه تکاملی قیقن زامنده بزم غز نلرده کورجکیزی امید ایدررز .

دوقتر

یوسف ضیا

قصیده الم

— حمد علی ترفیق بکه —

« یارب ، دیدم ، شو قلی دکیشدرده ویر بکا
« آلام عصره قارشی صووق بر دهمی بوزک ،
« اولسون کوکس اوقبله خشین بر حصارنک ،
« امواج حسله کلنجک برسیه قایا ؛

« طالسین الم حیاته هیچ برغم آلماسین ؛
« خولیمه عین سگری کتیرسین رجب و دم ؛
« قح ایتدی بر خزینه صابیرکن خبله
« دستمه طویغودن آجی بر طورطو قلماسین !...»

دربار کیریا ده دعام اولدی مستجاب ؛
کدم تأثیر ایله هب اربطایی ؛
قور ناردم ، اووغ ؛ زهر کدرن حایمی ؛
جام دلده قالمادی بر قطره اضطرب !...»

کوردم فقط — علائقې فک ایلمش کی
 بر آده انعطای لبندن فنا تک —
 یشنده آنتی عمیق روانک
 قاتش قبه یشرت بر اجتی ؟

کوردم : بیون کوکلر اوزاقلاشدی دمیبد ؛
 همراهم اولیور نه بر اوزک ، نه بر قاین !....
 ای دل قوجاقلا مانتی ، مادک آکلادک
 انسانلرک دیوالی الممش ، عزیز لم !....

جناب شهاب الدین

فائوست

مؤلفی : کتبه
 مترجمی علی حسین زاده
 برکون (فائوست) دین دین تحکراته طالش ایکن فضای
 بی اتماده دولاشان نظری اؤکنده سیاه برقوه اهرتانه انسان
 شکسته تجسم وخرمن وجودایندی. کیم فائوست کیسین؟ نمین؟
 خیتی ، اوده شو جوان دیدی :

بن جزئییم اول جزئک ، اوکل ازلی تک
 بن جزئی سهر تک اولان اول ظلمت لیلک
 که ایلدی تولید بو ، انوار و ضیایی

مغرور ضیا ، والدسی ظلمته عاصی ؛
 آمالی شی طرایده رلک جو و فسادن
 غضب ایتک آنک جای قدین ایدیأ
 هیهات ؛ ضیا اویله جق غضبه موفق ؛
 زیرا نه قدر ایلده جهد ، اولسه هنرمند ،
 اجسامدن آیریلما یور ، اجسام اکا پایند
 آتجاق ایشیق اجسامه ورور زینت و رونق
 اجسامدن ایلر سیلان نیل لوامع ؛
 اجسام چکرسد ، و اولور سیرینه مانع ،
 اجسام آکا ناقل اولور ، اجسام آکا حائل
 چوق یکیز اسم ، ینه اجسام ایله انوار
 بر لکده اولورل عدلمک قهرینه نازل .

.....
 .....

« فیتوتل » دوام ایدر :

نابود اولامازی بو نبالم نا چیز !
 ناکی ایدم چکدر بی وارلق ایله تمجیز ؟
 بیک جهد ایله بن عالی اعجاب چالیشدم ،
 طاغلردن آلو پوسکوروب اورما لری یاقدم .
 عمانده کی مواجی بوتون جوشه کتیردم .
 بن زلزله لرله بری زیر و زر ایتدم ،
 جیف اولدم آخیر یته مقصودمه نائل ؛
 آرانه کرفنار اولور امواج و سواحل !
 نفرت بو بی آدمه ، نفرت حشرانه
 هر جهده رغماً ایدر انسانی تکثر
 بی حددر آندلرم آغوش ماته
 حیفا که اولومده کلدم قارشی حیاته

دائم بو جهانده ییگی برقان دورا بلده
 ناقابل اتمه ادا بوکار ضریابده
 طور پراکنده ، هواده بر اوراق قطره ماده
 بیکلرجه بذیرات هرآن نشو و نماده ؛
 احیا ایدر اجسامی حرارته لرطوبت
 ور حوضده مضرت نه بیوست نه برودت
 جنت کثیریر ، چیلدیریم بنا کر آدم
 دایم بی ایلرسه بو حالیه مؤلم ! . .
 کسم یته امیدسی ، آتش بالابور
 آتشله پریشان ایدرم عالمی یکسر !

مقاولة اجتماعیه

ژان ژق روسون

الحکیمان غلب . — الک قوی هر کیم اولورسه اولسون
 الله بی قوتی « حق » وکننده اطاعتی « وظیفه » حاله
 قاب ایتسکه دایم فرمان فرما اوله جق درجه ده قوی دکلدر .
 « حق قوی تکدر » تعبیری بو کالئمیلدیر . بویله بر حق ظاهرده
 وسیله استهزا اولر ق تالی اولونور ، ائحق و حال اولنک
 برلشمش کولکشمش اولمائه مانع دکلدر .

بوئی ناصل ایضاح ایتلی :

قوت بر خاصه مادیت ، بر قدرت ماده در . بونک
 آاندندن نه کبی معنویات تولد ایدمبیله جکی آکلایوردم .
 قوته تسلیمیت . بر امر مقتضا ، بر ضرورتدر ؛ میل وارزو
 واراده نتیجه سی دکلدر ؛ رفل احتیاطلیدر . بو ناصل اولورده
 بر وظیفه یه منقلب اولور ؟

شوق مغروشک وجودی بر دقیقه ایچون قبول
 ایدر سهک نتیجه مخالفتدن بشقارشوی اولماز ؛ مادام که
 حق قوته باغلی در ، حق حق ایدن قوت در ، بو حالده
 اثر مؤثرله برابر تیدل ایدمک هر هانکی بر حق هم حق
 هم ناحق اولور . چونکه برقوته غلبه ایدر دیگر بر قوت
 کلبر ، اوزمان اه لکی حق ناحق در کسه دوشر .
 یته عین سلسله محاکمهی تعقیب ایدرک بر جزا کورمه مک
 شرطیه همان نه زماندن اعتباراً امانتدن صرف نظر ایدیلد
 بیلورسه مشروعه اطاعت ایدیلور دینیه بیلور . و آرتق
 بتون متغیله لک قوی اوانه منحصر قاتی اقتضا ایدر .
 حال بوکه الدن قوت کینمکه عمو اولان حق ناصل بر
 حقدر ؟

جبراً اطاعت ایدیلورسه ، ارتق وظیفه اطاعت
 احتیاج یوقدر . و جبراً اطاعت بر که مرتفع اولور اولماز ،
 ارتق یوبیلدک مجبوریته . عمل قلاز .

قوت و قدرت اوکنده لزوم اطاعت توصیه ستدن مقصد
 قوه تسلیمیتدن عبارت ایدمبیله بر دستورک ای اولدینته
 شبهه یوقدر . ای فقط نضاه بر توصیه در ؛ بو دستور اساساً
 تجاوز اولونه ماز . اوکه حیقان بر شوقیه مانع اولمده یغ
 قدریده باره کیسه می جبقاروب و بر مکده کی اضطرابی
 بیلیم . عین صورته بویکسی ایلق ، قورتمق چاره می
 وارسه ویابولونورسه در عقاب استرداد وجودی همه ایدمده در ؛
 حال بوکه نشو حرف تک الله کی طابعه ده بر قوتدر .

و لحاصل تصدیق ایتلیدر که قوت حق بخش ایتر ؛
 انسان ائحق قوه مشروعه یه اطاعت مجبوردر .
 اسارت . — شو حالده ما ام که هیچ بر کیسه مک هم
 نوعی اوزرینه طبیعه تحکمی یوقدر ، و مادام که قوت تولید
 حق ایتر ، بین البشر حاکم اولان قوای مشروعه مک اساسی

بر طاقم مقاولاتندن عبارت اولوق لازم کلمه .
غروچوسو : «بر آدم کدی حریقتن قارغ اولوب
بر اقدیه قول و قربان اوله بیلدیکي حاله . بوتون بر
ملتن بو حق ناصل نزع اولو تور . بر فردک یاه بیلدیکي
اولوتنه بر ملت دمویوب کمنیه بر حکمدار متبوع اتحاد
ایدیلیر . » دور .

غروچوسو سک شو اقدیه مبهم وشوش و محتاج
اصلاح ، فقط بز یالکتر بر قطعه سی اله آلم : فراغ
ویرمک و اساق دیکمرا . اساقی قبول ایدن بر کیسه کنندی
ویرور .

بونده بر مقصد اوله بیلور ، هیچ اولمازه بوغازخی
چقارمق . مقصدی وارد . فقط بر ملت کنندی نیچون
صانرا : حکمدارک اولنری بلمسی شوبله دورسون تبعیسی
اولمه یالقات حکمدار آجقندن تولور و راهله حساب
کوده بر حکمدارده آرشیه اولماز . بو حاله بر ملت
حکمدار کندی مال و ملکینه ده برابر قبول بیورمسی
شرطیه صایور دیکدر . اکلاشلمیان کندیله نه
قایدیر ؟

حکمدارده تبعیه سکون و اسایش - ائیت حقوق
بخت ایدر - دینه چک . یکی ، فقط مجرد بو حکمدارک
دقیق بیلمن اختیاراتی و واحترامات نتیجه اولوق
ملک باشه بلا ایدیکي محاربه له اصول ادر مستندکی
تبعیت او افراد ملی کندی اختلافاتندن قات قات فضله
ازره اولمک استقامدی ترده قایلر ؛ اوجسور و اسایش
سفالرندن ایشیلیمسی اولورسه ملت ناقز اتمش اولور ؛
زندلارنده ائیت حقوق وارد ؛ بو حال اوراده جسور
ورده ، فوج و سعادت بولوق ایچون کایمیدر ؛ اساطیر
یوتاینددک بر جوق یونایر « یغلوب » لره اینلریده
تحت محافظه بولودر بطور . و صدمسی کانی پارچالار ،

ناول اولوردی ، بو محسوس نوبت کندیله کنججه
قدر حفظ و صیانت ایدلری .

بر انسانک نفسی بلا عوض باغشلامی ، مناسیر ،
قبول اولوماز بر حرکتدر . بوله بر معامله غیر مشر و عدلر ،
کالم بکنی در و بولک بوله اولماسی ایچون بولورده حرکت
ایدیگی فرض اوله بیلن کیسه نلکننده اولماسلک
حقیقی کافی و وایفدر . بر فرد حقیقه حقیقت بو مرکزده
اولونجه بتون بر ملت حقیقه بوله بر فرضیهده بولونمی
بتون افرادی جانیندن مرکب بر ملک وجودینه قائل اولوق
دیکدر . جنت ایسه بر حق ویرمن .

ذاتاً انسانلر ایچون کادیلری صائق خصوصنده فرض
اولون بیلن صلاحیت چوققلریده صافته قدر توسیع
دائرة شمول ایدمز چوقق مرد و انسان اولوق ؛ او ،
لکدن آزاده اولوق و دغار . چوققلرک حریقی ، چوققلرکدر ،
اولی ائتی اولنر استعمال ایده بیلیرلر . رشدراری ثابت
اولونجه قدر پدرلی امر تحفظلری ، حضور و سعادتلری
چوققلرک نامته حقرانده خیر محض اولان ایشلری یاه
بیلر . فقط بولنری قولرندن طوتوبده بلا قیدو شرطه
و تلیک ایدمز ؛ چونکه بو هیه احکام طبیعه منایردر ،
بو صلاحیت حدود ابوته داخل دکدر . ملاحظات سالفندن
آلحق نتیجه شوردک بر حکومت کیجه نلک منطقی اوله
بیلسی ایچون هر تسلی تعبد ایدیکه خلقی بونی قبول
ویارد صلاحیتی استعماله تماماً سر بسبت اولمالی ؛ حال بوکه
افرادی بوله تماماً سر بسبتانه استعمال حقوق ایدن بر حکومت
ناصل بر حکومت کینی اوله بیلور ؟

حریتندن واز کیمک ؛ انسانلقدن چققق ؛ بتون
حقوقی ، حتی وظایفی غائب ائمکدر . بوله هر شیدن
جدا اولان کیسه لر ایچونده هیچ بر طریق صلاح ، مرام
و ادر ادرلرندک حریقی قالدیرمی ، بالجه افعال و حرکتنده کی
متاسد اخلاقی بوق ائمکدر .

حکمه نام

کوبکلر ایستانولی کرا استیلا ایدیورلر . قولره
باختک شوراسنده بوراسنده آدم اولدوروب طورورکی
کوبکلرک ایستانولده کوردیگی حسن قبوله شاتاماق ایچین
انسان دماغسر اولمالی در . دها دونکی بولغارستان دها
دون کلش اولان بر دوستمز دیوردی : قرق سنه اول
وفات ائمش بر آدم و بر یلده ایستانولی وطنه ولاجتری
دولاشسه تورکیا یاغتی صوفیه نقل ائمش طن ایدر .
صوفیه اوقادار پاک ، اوقادار معور ، ژاندارمه ، پولیس
اوقادار منتظم . جام ! قولره بو ایستانولی ناصل قیروب

کیرمه بور ؟ زم تنظیمات آراهلری ، برده صوفیه نلک
تنظیمات آراهلری کورک اوراده تنظیمات آراهلر
مشهود اولان نظافت در ، باغلی و بیاض بویا ابله بویالی در
اوستی چیغه قایاقد در بایی بر مقانیزمه ابله قایایر ایچنده نه
واردر کیسه کورمز ، ایگر تمز ، بیلمز . زم تنظیمات آراهلر نلک
کنارلری اسکی چوروک غاز نکلرلی صفیله ره محاطدر
کجدیکلری سوقاقره طاعون توکدرک کیدرلر ؛ ذوق سلیمه
وحس نزاهت و نظافه کفر ایدره ، حشرات ایدره
کیدرلر . (صوفیه) نلک جادری اوزدرنده هر قرق الی
متره باشنده معدندن و باغلی بویا ابله مطلی و راجه کره
دن معری بولخاتلر وارددر . مفر خلافت اسلامیکه النظافه
من ایمان « ی هر کس دن دها ای بیلک و بو عمله
هر کس دن دها زیاده عمل ائمک لازم کایر ، سوقاقرنده
دولاشان کیسه لر کوجوک ایدسترلری بوزماق ایچین تنهجه

و الحاصل بر طرفدن حاکمیت مطلقه ، دیگر طرفدن
لا محدود بر اطاعتله انصاف صورتیه عقد متواوله باطل
ولنورد ، و بواوقدر اشکار و حقیقت درکه بونی بتون حدود
و شمولیه تصدیق ائمک ایچون هر شئی کنندن ایسته بوب
آله بیله چکمز کیسه یه قارشى هیچ بر بورجز اوله میهنجی
دوشونمک کفایت ایدر ، یالکتر احد طرفینی باغلان بر
عقد ، یالکتر بو حالیه لغور . نه وارسه بکا عائد بولونان ،
بالجه حقوقی بتم اولان ، بر اسیرک ، بتم اولان حقوقیه
صوکره طونوبده بکا تمارض ایدمه بیلیمی مناسزلقدن باشقا
نافاده ایدر ؟

غروچوسو و امثالی حریقهده حق اسارتک دیگر برمنعی
کوردورلر . بولرک محاکمه سنه کوره غالب مظفر ، مغلوب
زبونی اولدیرمک حتی حاضر ائمش ده مغلوب حریقی وروب
حیاتی صائون آله بیلورمش و بنا علیه بوحال نفع طرفینی
متضمن بر عقد ائمش ، وشو صقیلهده نفی نسبتده مشروع
ائمش .

حال حریبدن مغلوبی اولدیرمک حق موهومک تولد
ایتمه چکی آشکاردر . ائمک شکل استقلاللرنده نفع اولونان
انسانلر آرسنده نعل صلحک ، نه ده حال حرکت تأسسنه
کافی مناسبات ثابته بو قدر . یعنی بو انسانلر یکدیگره دشمن
طبیعی دکدرلر . حرب مناسبات بشرییدن دکل ، مناسبات
ایشیدن حادث اولمشدر ، حرب ، مناسبات بشرییدن دکل
مناسبات ایشیدن حادث اولمشدر . حرب ، مناسبات عادی
صورتیه دکل ، مناسبات حقیقه دن ، حرب خصوصی
بشرییدن توصیف ایدمه بیله چکمز ایکی کئی آرسنده حرب
نه ملکیت ثابتدن اثر اولمان حال طبیعهده نه ده هر شئی
حاکمیت قوانین آرتنده بولونان « حال » جعیتمده موجود
عد ایدله منز .

مجادلات خصوصی ، دوللولر ، مصادمات بر « حال »
تکلیکه کفایت ائمز .

حیدر رفعت

سوقاقل آرابوب ايلك اوكلر سئكان سانه يدنك كوشه بد
طالسه حجات اجه به ميورددر. داهانزاده سويلسه يك ني.
(ايتايوله كوپكل) رساله سي (اجتهاد) ده تميل ايتمه دور.
اورادكي منفق توقاقلر مستظه توزيع ايديلسين :
زمانى در . ظوامر مزله اولسون مدنى ملتر كئي اولالم .
جانم ؛ شهر امامت ك بوج اددني ير مليون لير ايلك بش
يك لير ايسيه ايتايولك ايلك ، ايك غلبهك جاده لرى
اوزونده . هر لى لير احيايله . يوز بولغانه پيسواره
بايليردى . عين بايلمادى و بايلماديه عين سس چقاران
اولادى ؛ حسز و بولس ير ايلك شاهد قوعى اولوب
تصورته اولورسه اولسون اعراض اجه مك ، پروتسو اجه مك
شريك همت اولغانده ، ديك كه بولمويث و بدويتدن ير كئي
و يا ير قاچ كئي دكل جله من مشول وسراي . عايز . اوروا
ايتايوله ياقلاشور ؛ استايول اوروا يايه قلاشين ؛ قانون
تكامل شفاعت نايدردر . فقط اونك مر حتمز لكنده الكدرين
واك كئيش ير مرحت مندجيدر بومر حتمز ياخوبك دم رحلى
قانون طبعته داهانى ني ياشاتاق ايجين ايني اورنه دن قالد برور ،
قوتلى ياشاتاق ايجين ضعفى از ، يا كياشاتاق ايجين نايكى
اولورور . ذ كئي ياشاتاق ايجين غيبي قهر ايدر ، چاليشقان
ياشاتاق ايجين تبلى سوپورور ، بو داتما بويه اولمشدر ،
بويه اولماقددر و على دوام بويه اولماقددر .

اداره خانه مزه كوندردن بيكي كتابلر

سوساييزم

حيدر رفعت بلك اثر ترجمه يد . سوساييزمى
مروجه بنظر له تعريف و مختصراً ايضاح ايدر . سوسيا .
ليستك حقدده تركيه ايلك كتابدور .

خلوقك دفتري

توفيق فكرت بلك ، (رباب كشته) ني صقب ايدن بيكي
مجموعه اشعار در سيمى مر سئنده نفاست و اصليت ، سيمى
مذكورنده اسالت و عقيمت و اورد . محيظك دبداز مشهوده
ومعقل اوند باطنى و حقيقتى عكس صدار توليد ايجمشدر .
(قهرات) ني دوقوز سنه اول توفيق فكرت كه نام بلندو
مضمونه ، احناف ايدن شاعر اونا «وطن لجان خراش مغارة
سقوط و مقاتلى او كنده روح بلند و منورك دن قوبان ناله لرى
بوغمه ، سترنجور كه اولدرمه ، نوظهر لى آل ؛ اولرملنه
مدار حيات اولاجاق ايلان صمد ايه نهدر . ثبوت ؛ بزم قريا
دم عزم و اقتدارك سكوتى سنك سكوتك حزم و فضيلت ك فر
فريادى در ، دم شمدى . او مرادك حصولى بوكون كوربورور
وداهانزاده سى كورمه به اميد وارز .

(خلوقك دفتري) توفيق فكرت ك حيرانلر ندن حسن تحسبن
بلك اعتاى اخلاصيه (طين) مطبوعه سده طبع ايدلشدر كتاب
سراپا توفيق فكرت ك ال بازييله در باشنده خلوقك قوطوغرافى
ير سطر احناف و اوردر .

كاهيك نسخه (اجتهاد) ده (خلوقك دفتري) ندن بعض
نونهلر آله جنز و فيلسوف رضا توفيق مزه احناف ايديان
و فلسوف يسقو لوجيائى تصور ايدن (حقيقك ييله ديزى
عنوانى منظومه ني تماماً درج ايدجكور .

..

سياه كوزلر

جبل سليمان بلك اثر ترجمه يد . موضوعى ماجراى عشق و
محبت در ، صاف و ساده و دلبردر ۱۲۰ صحيفه لك در . فى ۵
غروشدر .

فهمينيزم

(تجدد علمى و فلسفى كتيخانه سى ك ه نجي عددى در
(مادام اودهت لاكمز) ك اثرى در ، بها توفيق يك طرفدن
ترجمه ايدلشدر . اعيان دن بساريا افندى مقدمه بازمشدر .
حقوق نسوانى مدافعه ايدبيور و اسلاميت ك ه فهمينست
يعنى حرمت و حقوق نسوان طرفدارى اولدني و تائق
دينه ايله ائبانه سى ايدبيور . بالطبع بوسى ، آشوردى
درجه ده . ملينتى سو دن برا دني افنديك ه شك بر ك اصلى
ارمى در ، ديهرك بونى ائبانه سى ائبانه هيچده بگره من
قطباً شهب من يوقدر كه ايليكه بو كوكلكه معطوف هر
طريق ، هر مساعده ، هر مساعفه ، هر حرمت اسلاميته ده
مكوزدر . او مكوز اناك شيمدى اولدني كيي كوز
مخفه قالمادني آوان اوليده مسلمانلر ك رفاه و علوى تاريخ
صحيفه لرى حالا طولور و ماقده در . فقط ماضى اموانه عاقددر ؛
بز احيالك احوال مينانه مزه اموات اغلاپور .

داره وينيزم

(علوم طبيعیه لئق) مؤلفى صبحى ادهم يك افنديك
قمتلى ر كتابيدر . (مناسرت) ده باصليپور ۷ نجي
فورمه سى ده نشر اولومشدر . يك مهمدر . تور كيه ده
ايلك و يكانه كتاب تكامل در . هر فورمه سى ۲۰ پارهدر
مرجى مناسرتده حرمت كتيخانه سى در .

وحدت موجود

(نورنست هر ككل) ك ه موزيم ه عنوانى كتابك
ترجمه در مترجملى بها توفيق - احد تبيل بگر در .
(تجدد علمى و فلسفى) كتيخانه سى ك نجي عددى در .
فى ه غروش .

علوم طبيعیه لئق

بو يك مهم و معظم كتابك نجي فورمه سى ده جقدى
بوفورمه ده (ابريستا) ك حيات و آتارى حقدده تدقيق
وتبينات و اوردر . جدى و نافع آثار ايسه يناره چوق
نوصيه ايدرز .

وطن و حریت شريفسى

معدل جزا قانوننامه سى

اصول محاکمات حقوقیه

بيكي قانون جزا

حقوقه متعلق اولانلرى و كلاى دعاوى دن حيدر رفعت
و عدليه دن توفيق طارق بلك نظر ك آلتده جمع و نلتيق
ايدلشدر .

اوج طرز سیاست

یوسف آقبورا ، احمد فرید ، علی کمال بکترک تورکیاده
تغیب ایدیلیسی مکن اولان اوج طرزسیاستدن هانکیستک
اوقق اولاییشی حقیقه مناقشات قلبه لرخی حاویدر . مطالعه
و ملاحظه سنی توصیه ایدرز . محرر لک هر اوجک منیت
علیه و قلبه لرخی ذاتا معلومدر . توصیه به بوسیله لزوم
بیه کورمه یز .

سعی و تتبع

ادرنه ده نشر ایدیلن بومینی منی مجموعه ادبیه واجتماعیه تک
۱۰ نجی نسخه سی ده نشر ایدلای . جدی و مفید مقالاتی
محتوی در . «حکوم سقوط » دبه فریاد ایدیور بو زوجه
یوبوک تلی در . حکوم سقوط اولدینتی سزدن وکنج لری تک
آغزیه «حکوم سقوط » نغره ایقطنی قویان . بر ملت
حکوم سقوط دکلدر . سقوطی اکلاماق سقوط ایتمک
ایچین متحنی تیقت و حاسیت کافیه تک وجودینه برهاندن .
آقرین سی و تتبع !

امل یولنده

عبس و منشا خاطرانی در . یازان علی فخری بک
قارداش زدر . بر جوق تصاویر ایله جه زدر . مطلق او-
قوتالی . یاشاییش بر حیات فلاکت و ضحیت در . علی
فخری زیم « سیلیو به لیتو » مزدر .

کیوم نهل

آلمانیا تک یوبوک شاعری شبله لک اشهور
فاجیه سیدر بر ملک حریت و استقلالتی قتح ایچین سعیاشی
و نهات استبداد و تمکیمه غلبه سنی مصوردر . اجتهاد کتبخانه سنک
۲۴ نجی عندی تشکیل ایدر .
فی ۷ غرض سرچی اداره خانه اجتهاد در . عموم
طلبه به و افراد و ضابطان عسکری به اداره خانه دن آلتیماق
شرطیه بهاسی ۵ غرضدر ۱۷۶ یوبوک بحقیقه دن متشکل در .

روح الاقوام

بوعصرك الكمهم مدققر ندن و علوم اجتهاده ده مقتدابه
اولان اعظامدن دو قوتور (کوستاولوبون) ك ائری در .
« اجتهاد کتبخانه سی » تک متنا اجزاسندن در ۳۰۸ بحقیقه
لکدر . (کوستاولوبون) ك بر قطفه فوطوغرافی
حاوی در . یوتون مدققر ایچین واجب المطالعه در . مترجی
مقدمه سنده « اعتقادجه » بو کتابک اختوا ایستدیکی
تصوص و قوانین اجتهابه به مطلع و المتقصرین اصلاح و ملک
و ملت میدان صعب و مبارکده کورونمک . علم تشریح
و فیزیولوژی بیلگمیزین طبعی تک دعواسنده بولونماق قادار
عبث و طفلانه در « دیور . سرچی اجتهاد اداره خانه سی ،
۳۰ نجی ۱۲ غرض .

مکتب سلطانی اناث

بیاتقوسی

مجلس مفتونان رئیس احمد رضا بک افندی تک تشبیه
تأسس یاب اولان بومکتبک مصارفه قارشواق اولق اوزره
ترتیب ایدیلن بیاتقونک بیلنلری کوررو باشنده والدمخاننده
(دودباس و وانظوره) باقیه سنده صابلماقده در .

* مطبعه اجتهاد * عبدالله چودت

اجتهاد

آدره سی :

İDJTIHAD

Constantinople

اوجچی سنه

آیده ایکی دفعه نشر ایدیلیر فی ، اجتماعی ، ادبی ، مجموعه

شعر

دولایا جیرو

اوله بردشت تصمم ایله جیقدمکه یوله
قارشیمه جیقه اکر سنک مزارم دوغم ،
بحر زخار دکل ، ابرشرر بار دکل
هب یانار طاغر ایله تولسه جوارم دوغم .

طالغدر او یما یکز باد نمنکاره ،

سز قیلک نغمشی ایصال کنار یاره .

بیتیمی ربط ایله امید بعید وصله

سزه ایتدی بی تسلیم و امانت جانان .

بکره یور جوشکنز کرچه نوید وصله

اولامم شاهدهی ایتدیسه خیانت جانان .

آدره سی :

اجتهاد اداره خانه سی :

نهر امنای قارشیمه دارنه

مخصوصادر .

سنه تک آیه بدلی ۱۴۰ نسخه

۲ غرضدر .

طالغدر ، پنجه زن اولماز سه م اکر اغیاره .

سز قیلک نغمشی ایصال کنار یاره .

نه بلادر ، ندر اول حور جهنم بردوش

بن دکل حاله آشفته اولور بلکه وحوش

قیلر خاکه دوشوب مورل ایلر فریاد ،

کوهدن کوهه قانچا شیر زانلر بیجوش .

طالغدر سز قیلک امداد که یالدم ناره

سز قیلک نغمشی ایصال کنار یاره .

جیقپور قانلی یوزی قارشیمه عمانده بیه .

سونه یور مشعله لغتی طوفانده بیه .

دشت و دریا یی آشوب تا ایکی ایلق بولدن

کیبور نرملری کوشمه صاغدن سولدن

طالغدر بنده اولان درده اولومدر چاره

سز قیلک نغمشی ایصال کنار یاره .